

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
УНИВЕРСИТЕТСКИ ЦЕНТЪР ПО УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО
ЛАБОРАТОРИЯ ЗА АНАЛИЗИ И ПРОУЧВАНИЯ

ДОКЛАД

С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ НА МНЕНИЯТА И ОЦЕНКИТЕ
НА СТУДЕНТИТЕ В МАГИСТЪРСКИТЕ ПРОГРАМИ НА ФАКУЛТЕТ ПО
ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ ЗА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

СОФИЯ

2023

Изготвил: Пенка Хорозова

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	3
I. Общи характеристики на изследването	3
II. Основни характеристики на обекта на изследване	5
III. Основни резултати	6
ПРИЛОЖЕНИЕ 1	13

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад представя резултатите от проведено социологическо проучване сред студенти от ОКС „Магистър“ на Факултет по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Проучването е реализирано от екипа на Лабораторията за анализи и проучвания към Центъра по управление на качеството в периода март – април 2023 по заявка на деканското ръководство на факултета.

I. Общи характеристики на изследването

Докладът съдържа емпирични данни за обучението в следните му аспекти:

- мотиви за избор на магистърска програма и начина, по който студентите-магистри са се информирали за нея
- управление и ресурсно обезпечаване на образователния процес, удовлетвореност от основни административни дейности
- съдържание на обучението - учебен план, методи на обучение и ангажиране на студентите в научно-изследователска работа
- нагласи и очаквания за реализация на пазара на труда
- устойчивост на нагласата за избор на магистърска програма.

Изследването е проведено чрез Web - базирана анкета за магистрите от всички специалности на факултета. Стандартизираният въпросник съдържа 23 затворени и 2 отворени въпроса. Очакванията ни бяха, че мнозинството магистри ще се отнесат отговорно към въпросите. Въпреки многократните напомняния, за съжаление от 128 магистри, на които бяха изпратени имейли с линк към анкетата, получихме отговор от 24. Този брой попълнени анкети не е достатъчен, за да търсим представителност на информацията, но би могъл да послужи за ориентир на положителните страни в работата с магистрите, така и на проблеми, които те срещат в процеса на обучението си.

Поради малкия брой магистри във всяка програма и недостатъчния обем попълнени анкети, което се демонстрира от данните в таблица 1, резултатите са представени **в абсолютен брой и в таблична форма**, следвайки логиката на въпросите в анкетата. Социално-демографските характеристики на изследваната съвкупност са

представени в раздел „Основни характеристики на обекта на изследване“. Нередактираните отговори на откритите въпроси са поместени в Приложение.

Таблица 1

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТЗОВАЛИТЕ СЕ НА АНКЕТАТА СТУДЕНТИ ПО МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

Магистърска програма	Брой по списък	Попълнени карти	% на отзовалите се от броя по списък
Връзки обществеността	28	5	17,9
Реклама и публична комуникация	19	6	31,6
Журналистика и медии	19	2	10,5
Медиен дизайн	15	3	20,0
Онлайн журналистика и медии	4	-	0,0
Продуцентство и креативна индустрия	11	1	9,1
Спортна журналистика	17	3	17,6
Традиционно и дигитално публикуване	9	1	11,1
Международна журналистика	2	-	0,0
Лайфстайл журналистика	4	3	75,0
Общо:	128	24	18,8

II. Основни характеристики на обекта на изследване

Електронната анкетна карта, изпратена на всички магистри във Факултета по журналистика и масова комуникация е попълнена от 24 респонденти.

От анкетиранияте магистри:

- 21 са жени
- 2 са мъже
- Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

Относително поравно са разпределени магистрите по отношение на годината си на обучение в магистърска степен. Данните са показани на таблица 2.

Таблица 2

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АНКЕТИРАНИТЕ МАГИСТРИ СПОРЕД ГОДИНАТА НА ОБУЧЕНИЕ

Курс	Брой попълнили анкетата
Първи курс	11
Втори курс	12
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

Магистрите, отзовали се на изследването са предимно с отличен успех от 5,50 до 6,00. Останалата група респонденти са посочвали среден успех от обучението в магистърската си програма до сега „много добър“ – от 5,00 до 5,50. Данните от този въпрос са поместени в таблица 3.

Таблица 3

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АНКЕТИРАНИТЕ МАГИСТРИ СПОРЕД УСПЕХА ИМ ДО СЕГА

Успех	Брой попълнили анкетата
До 3,99	-
От 4,00 до 4,49	-
От 4,50 до 4,99	-
От 5,00 до 5,49	6
От 5,50 до 6,00	17
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

III. Основни резултати

1. В кое висше училище сте получили степента бакалавър? (в абсолютен брой)

В СУ „Св. Климент Охридски”	18
В друго висше училище в София	4
В друго висше училище в страната	2
В чужбина	-
Общо:	24

2. В каква специалност сте се дипломирали като бакалавър? (в абсолютен брой)

В специалност от професионално направление на ФЖМК	10
В специалност от други професионални направления, но в сферата на хуманитарните/социалните науки	13
В специалност, различна от хуманитарните/социалните науки	1
Общо:	24

3. С какъв успех завършихте бакалавърска степен? (в абсолютен брой)

До 3,99	-
от 4,00 до 4,49	-
от 4,50 до 4,99	1
от 5,00 до 5,49	9
от 5,50 до 6,00	14
Общо:	24

4. От къде се информирахте за магистърската програма, по която се обучавате в момента? (Въпросът позволява повече от един отговор) (в абсолютен брой)

От справочника за магистърска степен	4
От преподаватели в бакалавърска степен	4
От страницата за магистърските програми на сайта на ФЖМК	17
От администрацията на факултета	1
От предходен випуск магистри по тази програма	1
От Интернет	6
Друго	-
Общо:	33

5. Магистърската програма, по която се обучавате е в специалност: (в абсолютен брой)

Връзки обществеността	5
Реклама и публична комуникация	6
Журналистика и медии	2
Медиен дизайн	3
Онлайн журналистика и медии	-
Продуцентство и креативна индустрия	1
Спортна журналистика	3
Традиционно и дигитално публикуване	1
Международна журналистика	-
Лайфстайл журналистика	3
Общо:	24

6. По-долу са представени твърдения, отнасящи се до мотивите за избор на магистърска програма. Срещу всяко твърдение отбележете в каква степен то съвпада с Вашите лични съображения при избора на съответната магистърска програма: (в абсолютен брой)

	Изцяло съгласен	По-скоро съгласен	Нито съгласен, нито несъгласен	По-скоро не-съгласен	Изцяло не-съгласен
Проявявах интерес към тази проблематика още като студент-бакалавър	9	8	2	2	3
Престижно е да получиш магистърска степен в Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски”	5	11	7	-	1
Магистърската степен дава възможност за лесно намиране на работа в България	1	8	9	5	1
Магистърската степен дава възможност за намиране на работа в чужбина	1	4	11	6	2
Магистърската степен дава възможност за намиране на по-високо платена работа	-	8	9	5	2
Качеството на подготовка на магистри в Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски” е високо	3	10	5	3	3
Работата, с която съм ангажиран в момента изисква съответната магистърска степен	1	2	5	6	10
Получаването на бакалавърска степен не е достатъчно, за да се изградиш като специалист с висше образование	6	6	4	4	4

7. В каква степен сте доволни от етапите на кандидат-магистърската кампания, в която сте участвали? (в абсолютен брой)

	Изцяло доволен	По-скоро доволен	Нито доволен, нито недоволен	По-скоро недоволен	Изцяло недоволен
Подаването на документи онлайн	11	10	3	-	-
Подаването на документи в Ректората	8	7	8	-	1

Плащането на такса за изпит за участие в конкурса	7	6	7	1	3
Сроковете за регистриране за участие в етапите на класиране	7	8	6	2	1
Процедурата по записването във факултетите	10	8	5	-	1

8. Провеждат ли се редовно занятията по учебните дисциплини в изучаваната от Вас магистърска програма? (в абсолютен брой)

Провеждат се редовно учебните занятия по всички дисциплини	15
Провеждат се редовно учебните занятия по повече от половината дисциплини	8
Провеждат се редовно учебните занятия по по-малко от половината дисциплини	1
Не се провеждат редовно учебни занятия по нито една дисциплина	-
Общо:	24

9. Посещавате ли редовно занятията по учебните дисциплини в изучаваната от Вас магистърска програма? (в абсолютен брой)

Посещават редовно всички учебни занятия	15
Посещават редовно повече от половината учебни занятия	7
Посещават редовно по-малко от половината учебни занятия	2
Не посещават редовно учебните занятия	-
Общо:	24

10. Молим Ви да изразите мнението си за организацията на учебния процес, като прецените в каква степен сте съгласни или не сте съгласни с посочените твърдения: (в абсолютен брой)

	Изцяло съгласен	По-скоро съгласен	Нито съгласен, нито несъгласен	По-скоро не-съгласен	Изцяло не-съгласен
Разпределението на учебните дисциплини в семестрите е добро	6	9	3	5	1
Седмичната натовареност е добре балансирана	3	9	3	5	4
Административното обслужване е добро и не създава проблеми	10	11	1	1	1
Има достатъчно удобни приемни часове за комуникация с преподавателите	5	7	9	1	2
Практиките и стажовете са добре организирани	2	2	11	7	2
Информацията за участие в международни програми е достъпна	2	7	8	6	1

Обслужването в библиотеката е добро и не създава проблеми	9	6	6	1	2
---	---	---	---	---	---

11. Какво е мнението Ви за учебния план на Вашата програма? В каква степен сте съгласни с всяко от изброените твърдения? (в абсолютен брой)

	Изцяло съгласен	По-скоро съгласен	Нито съгласен, нито не съгласен	По-скоро несъгласен	Изцяло несъгласен
Има дисциплини, чието съдържание припокрива изучаваното в бакалавърската степен	6	5	5	4	4
Няма логика на последователността на дисциплините	2	1	4	11	6
Задължителните дисциплини са прекалено много	2	4	4	10	4
Избираемите дисциплини са прекалено малко	2	8	5	5	4
Предвидените часове по някои дисциплини са прекалено много	5	4	4	5	6
Предвидените часове по някои дисциплини са прекалено малко	6	8	4	4	2
Не е предвидена достатъчно практика	13	6	2	3	-
Няма предвидени достатъчно възможности за изучаване на чужди езици	8	8	6	1	1
Не познавам достатъчно учебния план	-	1	6	8	9

13. Как оценявате ползата от реалното прилагане на следните методи на обучение за Вашето изграждане като специалист? (в абсолютен брой)

Методи на обучение	Изцяло полезни	По-скоро полезни	Нито полезни, нито безполезни	По-скоро безполезни	Изцяло безполезни	Този метод не се прилага
Класически метод на обучение - лекция	8	11	1	3	1	-
Мултимедийни и интерактивни методи	11	11	1	-	1	-
Презентации на студенти по теми	7	10	4	-	1	2
Индивидуални задачи	11	9	3	-	1	
Екипни проекти	9	10	3	-	1	1

Игрови (симулативни) методи	9	10	1	-	-	4
Гост-лектори	9	10	1	-	-	4
Решаване на казуси	10	11	2	-	-	1
Дискусии и дебати	9	11	3	-	-	1
Елементи на електронно обучение	5	13	3	1	-	2

14. Удовлетворени ли сте от качеството на преподавателската работа в магистърската програма, която изучавате? (в абсолютен брой)

Удовлетворен(а) съм от качеството на преподаване по всички учебни дисциплини	3
Удовлетворен(а) съм от качеството на преподаване по повече от половината от учебните дисциплини.	17
Удовлетворен(а) съм от качеството на преподаване по по-малко от половината от учебните дисциплини	4
Изобщо не съм удовлетворен(а) от преподаването в магистърската програма която изучавам.	-
Общо:	24

15. В каква степен сте доволни от ресурсите, ползвани при обучението Ви? (в абсолютен брой)

Ресурси	Изцяло доволен	По-скоро доволен	Нито доволен, нито недоволен	По-скоро недоволен	Изцяло недоволен
Оборудвани зали	3	9	5	7	-
Ползване на информационни технологии	3	9	5	6	1
Достъп до специализирани издания и публикации	3	4	10	5	2
Достъп до съвременни учебници и учебни помагала	3	4	8	7	2
Прилагане на интерактивни и мултимедийни технологии	3	5	9	6	1
Предоставени ресурси в системата MOODLE	4	7	10	1	2

16. По време на обучението в магистърската програма участвали ли сте в някакви форми на научноизследователска работа? (Въпросът позволява повече от един отговор) (в абсолютен брой)

Изследователски проект на СУ	2
Изследователски проект на друга институция	1
Научни конференции (семинари)	-
Публикации по специалността	2
Досега не съм участвал/а	21
Общо:	26

17. Работите ли по време на следването? (в абсолютен брой)

Да, по специалността	4
Да, в друга област	14
Не	6
Общо:	24

18. Ако сега Ви предстои да избирате магистърска програма за продължаване на Вашето образование, къде бихте предпочели да се обучавате? (в абсолютен брой)

Във Факултет по журналистика и масови комуникации на СУ „Св. Климент Охридски”	14
В друг факултет на СУ „Св. Климент Охридски”	-
В друго висше училище в София	5
В чужбина	2
Не бих кандидатствал за магистърска програма	2
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

19. Ако сега Ви предстои да избирате, към каква магистърска програма бихте се насочили? (в абсолютен брой)

Тази, по която се обучавам в момента	13
Близка до тази, по която се обучавам в момента	6
Различна от тази, по която се обучавам в момента	3
Не бих кандидатствал за магистърска програма	1
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

20. Ако искате да получите образователно-квалификационна степен „магистър” по нова (допълнителна) специалност във ФЖМК, имате интерес към: (в абсолютен брой)

Журналистика (Journalism)	4
Медии (Media)	5
Комуникация (Communication)	2
Публикуване / Издателски бизнес (Publishing)	3
Информационна наука – социални аспекти (Information science – social aspects)	-
Не бих кандидатствал(а) за магистърска програма от същото професионално направление	6
Не бих кандидатствал(а) за нова магистърска програма	3
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

21. С какво бихте предпочели да се занимавате, след като завършите магистърската степен на обучение? (Въпросът позволява повече от един отговор) (в абсолютен брой)

Продължаване на обучението в докторската програма „Медии и комуникации” на същия факултет	7
Продължаване на обучението в докторска степен в друг факултет/университет	1
Работа в средствата за масово осведомяване	11
Преподавателска работа	5
Продължаване на работата, която и досега съм работил(а)	3

Научноизследователска работа	2
Работа като специалист/експерт	11
Ръководна работа	5
Откриване на собствена частна фирма	2
Ще търся работа в чужбина	-
Смятам да емигрирам	-
Друго, а именно: <i>Дизайн</i>	2
Общо:	49

22. Вашият среден успех от обучението Ви в магистърската програма досега е: (в абсолютен брой)

До 3,99	-
От 4,00 до 4,49	-
От 4,50 до 4,99	-
От 5,00 до 5,49	6
От 5,50 до 6,00	17
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

23. Вие сте студент-магистър в: (в абсолютен брой)

Първи курс	11
Втори курс	12
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

24. Пол: (в абсолютен брой)

Мъж	2
Жена	21
Общо:	23

Забележка: Един магистър не е посочил отговор на този въпрос.

Нередактирани отговори на въпрос 12: „Ако според Вас в магистърската програма има дисциплини, чието учебно съдържание припокрива учебно съдържание, изучавано в бакалавърската степен, молим Ви да използвате полето по-долу, за да дадете примери“:

1. Теория на журналистиката и медиите, Графичен дизайн, История на българската журналистика, Чуждестранна журналистика
2. Медийно право
3. Редакционно-издателски системи
4. Повечето дисциплини от бакалавъра се припокриват и в магистърската програма, но то е заради това, че програмата е насочена и към колеги, които досега не са учили във ФЖМК. Може би е добра идея да има курс за специалисти, които продължават образованието си във факултета след бакалавъра и курс, който е за неспециалисти, които за първи път прекрочват границите на ФЖМК. Хубавото е, че повечето преподаватели признават оценките от бакалавъра и студентите сами могат да решат дали да се явят на повишителен или да останат с оценката от преди това. Дисциплини, които се застъпват, както в бакалавърската, така и в магистърската програма: История на българската журналистика, Чуждестранна журналистика, графичен дизайн, Медийно право, ПР, различните профили - радио, тв, печат, Редактиране, Журналистически жанрове и много други.
5. Завършила съм социология - има дисциплина социология, от която в крайна сметка успях да се освободя, което е добра практика в такива случаи. Има и дисциплина за методите във ВО, които са напълно същите като в социологията по това, което преподавателката даде като информация в курса, но от това няма как да се освободя, защото не е същия предмет... Има и дисциплина маркетинг например, но въпреки че съм учила преподавателя успява да каже нови и интересни неща!

Нередактирани отговори на въпрос 25: „Ако имате предложения, забележки и препоръки към ръководството на магистърската програма и деканското ръководство, може да ги споделите в полето по-долу“:

1. Като забележка бих изтъкнала субективност при оценяването от преподавател (проф. дпн Нели Огнянова) на база политическа обвързаност и пристрастност, по отношение на работното място на студента. Препоръчвам да се вземат мерки в това отношение, тъй като това уронва престижа на висшето училище и в частност магистърската програма.
2. Преподавателите не се отнасят сериозно. Пускат ни 2 часа по-рано, въпреки че така или иначе имаме малко часове като задочници. Доцент Паунова преподава и говори неадекватни и несвързани неща. Каза, че ще ни пише оценки, дори да преписваме и б, ако се запишем на стаж с нея като наставник.
3. Повече практически занятия! Подобряване на комуникацията с гост-преподаватели от други факултети (например НСА). Обратна връзка от страна на преподавателите към студентите.
4. Доволен съм от отношението, както на преподаватели, администрация, и отношение от библиотеката, като препоръка, обслужване и при нужда от помощ за намиране на книги, статии и др.
5. Часовете на преподаване са изключително неудобни за всеки работещ човек. Препоръката ми е лекциите и упражненията да бъдат след 18:00 ч. през делничните дни и целодневно през уикендите. Учебният материал не подготвя добре студентите за света на рекламата и публичната комуникация. Липсва практика и усъвършенстване с ново програми и технологии. По мое мнение, голяма част от дисциплините са ненужни за конкретната специалност. Начинът на преподаване на част от преподаватели не носи никаква нова информация и знание за студентите и губи бързо техния интерес. Например, предметът "Наука, информация, публичност" е изцяло неподходящ и ненужен (по мое мнение) за специалността "Реклама и публична комуникация". Преподавателят буквално диктува и ние записваме като ученици по време на диктовка в 4 клас. Той не предоставя материалите на студентите си. Изпитът, от своя страна, е изцяло върху записките от лекциите. Тези лекции са в работно време за повечето от студентите и е невъзможно те да присъстват. За тези, които присъствахме, не беше особено интересно и полезно всичко, което чухме. Относно предмета

"Комуникация и устойчиво развитие" - над 300 слайда презентация. Ако аз представя повече от 10 слайда презентация в работата ми, освен безкрайно лоша обратна връзка, ще получа и отегчението на всичките ми колеги. Всяко уважаващо себе си работно място ще изтъкне неадекватността на това да искаш да кажеш/покажеш/предадеш знание или послание в 300! слайда. При това само с четене на всеки слайд. Голяма част от преподавателите и техните методи на преподаване обаче бяха полезни и интересни. Такива бяха - "Антикризисен мениджмънт и публика рилейшънс", "Дигитален пбблик рилейшънс", "Комуникационни технологии в сензационната преса", но само когато Благовест Илиев ни преподаваше; "Мениджмънт на рекламата в интегрираните маркетингови комуникации", "Реторика и пбблик рилейшънс", "Невербална комуникация" и "Интеркултурна комуникация". Преподавателите по тези предмети ни бяха интересни, полезни и забавни. Но често ни държаха по-малко часове от необходимото. А при тях наистина искахме да стоим целодневно, тъй като имаха какво да ни дадат като знание.